

Sygn. akt V U 917/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego i o wysokość emerytury

na skutek odwołań T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 28 grudnia 2015 r. **znak** (...)

z dnia 29 grudnia 2015 r. **znak** (...)

z dnia 17 lutego 2016 r. **znak** (...)

z dnia 03 czerwca 2016 r. **znak** (...)

z dnia 15 września 2016 r. **znak** (...)

I. **oddala odwołania,**

II. **przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. do rozpoznania wniosek o rekompensatę złożony 11 września 2016 r. – celem wydania decyzji.**

Sygn. akt: VU 917/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 grudnia 2015r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. ustalił T. K. wartość kapitału początkowego, który- na dzień 01 stycznia 1999r.- wyniósł 153387,19zł.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1169,37zł ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącej 95,78% przez kwotę 1220,89zł tj. kwotę bazową (95,78% x 1220,89zł) .

Ponadto do obliczenia wartości kapitału początkowego przyjęto:

- okresy składkowe w wymiarze 30 lat, 09 miesięcy i 09 dni (tj. 369 miesięcy) ,

- okresy nieskładkowe – brak,

- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – wynoszący 90,92%,

- średnią dalszego trwania życia – wyrażoną w miesiącach dla osób w wieku 62 lat- wynoszącą w przypadku wnioskodawcy 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tabeli średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12 , poz. 173) .

W konsekwencji przeliczenia kapitału początkowego ZUS Oddział w W. decyzją z dnia 29 grudnia 2015r. wydał decyzję – znak (...) - o przyznaniu emerytury w wysokości zaliczkowej od dnia 24 października 2015r. tj. od daty osiągnięcia wieku emerytalnego .

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenia emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc , od którego przysługuje wypłata emerytury . Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwania życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę .

Ustalając wysokość świadczenia organ rentowy przyjął kwotę składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 601,32 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 502533,43zł; średnie dalsze trwania życia – 211,40 miesięcy .

Wysokość emerytury wnioskodawcy wyniosła 2380,01zł .

Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu , ponieważ T. K. kontynuował zatrudnienie , co wskazał we wniosku o emeryturę .

Wnioskodawca pouczony został przez organ rentowy , że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć w oddziale ZUS świadectwa pracy lub zaświadczenia potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz winien został złożony wniosek o podjęcie wypłaty emerytury .

Decyzją z dnia 17 lutego 2016r. – znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. podjął z urzędu od lutego 2016r. wypłatę emeryturę wnioskodawcy w wysokości wskazanej w decyzji zaliczkowej z dnia 29 grudnia 2015r. , a za okres od dnia 24 października 2015r. do 31 stycznia 2016r. przyznano wyrównanie emerytury .

Kolejną decyzją z dnia 03 czerwca 2016r. – rozpoznając wniosek z dnia 11 maja 2016r.- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił T. K. ponownego ustalenia wysokości emerytury .

W uzasadnieniu decyzji wskazano , że brak było przesłanek z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , gdyż wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych dowodów . Ponadto wskazano , że w postępowaniu wyjaśniającym przeprowadzonym przez ZUS Oddział w W. ustalono , że T. K. w (...) SA pracował w pełnym wymiarze czasu pracy od 01 września 1978r. do 30 września 1982r. , a wynagrodzenie osiągnięte przez ubezpieczonego w powyższym okresie zostało wskazane w zaświadczeniu z dnia 21 grudnia 2015r.

Decyzją z dnia 15 września 2016r. Zadał Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. – rozpoznając wniosek z dnia 11 września 2016r. – odmówił T. K. prawa do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego.

W uzasadnieniu wskazano , że brak przesłanek z art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , gdyż T. K. wraz z wnioskiem z dnia 11 września 2016r. nie przedstawił nowych dowodów , a stan faktyczny i prawny w sprawie nie uległ zmianie .

T. K. wniósł odwołanie od wyżej wymienionych decyzji , domagając się ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego i ustalenia wysokości emerytury .

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca domagał uwzględnienia do stażu pracy fatycznego okresu zatrudnienia w (...) w L. w następstwie wydania przez Sąd Rejonowy w Lubinie wyroku o przywrócenie do pracy .

Ponadto domagał się do wliczenia do podstawy wymiaru kapitału początkowego okres ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia przez T. K. działalności gospodarczej w formie jednoosobowej Spółki z o.o. (...) w okresie od 01 stycznia 1999r. do 31 marca 2009r.(k. 312v) i w okresie od 07 marca 2013r. do 23 października 2015r. (karta 313v). oraz zarobków osiągniętych jako Prezes w/w spółki z tytułu umowy o pracę od 01 marca 1995r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W. wniósł o jego oddalenie .

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał , że przy ustaleniu wysokości kapitału początkowego na dzień 01 stycznia 1999r. organ rentowy uwzględnił wszystkie dokumenty dołączone przez ubezpieczonego do wniosku o emeryturę tj. świadectwa pracy , zaświadczenia potwierdzające zatrudnienie i wynagrodzenie .

W konsekwencji emerytura wnioskodawcy – wyliczona została w prawidłowej wysokości .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. K. urodził się dnia (...)

W dniu 25 października 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

W pkt. 9 wniosku T. K. wskazał , że pozostaje w stosunku pracy w Spółce z o.o. (...) w W. .

Do wniosku dołączono zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione dnia 22 września 2004r. , w którym wskazano wysokość wynagrodzenia z tytułu pracy w (...) Huta (...) w O. w okresie od 01 września 1978r. do 30 września 1982r. :

- za 1978r. 16672zł,

- za 1979r.- 69157zł ,

- za 1980r. – 78944zł ,

- za 1981r. – 91625zł ,

- za 1982r. – 86255zł .

Wysokość wynagrodzenia potwierdzona została w zaświadczeniu o wynagrodzeniu i zatrudnieniu wystawionego przez załłą pracy dnia 22 grudnia 2015r. (k. 30 akt emerytalnych)

Dodatkowo do wniosku o emeryturę T. K. dołączył legitymację ubezpieczeniową , w której wskazano wynagrodzenie:

- za 1970r.- 9064zł (do 2 lipca 1970r.) ,

- za 1972r. 4320zł ,

- za 1976r. 7264zł (do 28 maja 1976r.),

- od 10 czerwca 1976r. – 44971zł ,

W dniu 01 marca 1995r. T. K. miał zawartą z (...) Sp. z o.o. w W. umowę o pracę na stanowisku Prezesa Zarządu za wynagrodzeniem miesięcznym 1800 zł brutto.

W legitymacji ubezpieczeniowej znajdują się wpisy od 01 marca 1995r. wynagrodzenia T. K. na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki z o.o. (...) w W. :

- za 1995r. 2000zł ,
- za 1996/1997 – 1000zł ,
- za 1998 r.- 1000zł ,
- za 1999r. – 24000zł rocznie / miesięcznie 2000zł .

Za lata 2000-2008 w legitymacji ubezpieczeniowej wskazano wynagrodzenie w wysokości rocznej i miesięcznej osiągnięte przez wnioskodawcę z tytułu umowy o pracę na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki z o.o. (...).

Organ rentowy uznał , że T. K. nie udokumentował wynagrodzenia w następujących okresach (karta 33 akt emerytalnych):

- od 01 września 1967r. do 31 maja 1969r.,
- od 25 czerwca 1969r. do 31 grudnia 1969r.,
- od 01 września 1970r. do 19 grudnia 1970r.,
- od 12 stycznia 1971r. do 21 kwietnia 1972r. ,
- od 23 maja 1972r. do 28 kwietnia 1974r. ,
- od 01 stycznia 1977r. do 29 stycznia 1977r. ,
- od 19 stycznia 1983r. do 02 marca 1983tr. ,
- od 01 marca 1995r. do 31 marca 1997r.

W następstwie poczynionych ustaleń ZUS Oddział w W. wydał zaskarżone decyzje z dnia: 28 grudnia 2015r. i 29 grudnia 2015r. – opisane w części wstępnej uzasadnienia .

W dniu 10 lutym 2016r. T. K. złożył pisemną informację , z której wynikało , że od dnia 20 sierpnia 2010r. nie pozostaje w zatrudnieniu .

W następstwie powyższego pisma Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wydał decyzję 17 lutego 2016r. – opisaną w części wstępnej uzasadnienia .

Kolejne wnioski z 11 maja 2016r. i 11 września 2016r. organ emerytalno-rentowy rozpoznał decyzjami z dnia 03 czerwca 2016r. i 15 września 2016r.

dowód:

- akta emerytalne k.1- 48,67- 71,
- akta o ustalenie kapitału początkowego k.1 - 69.

W dniu 19 listopada 2015r. T. K. złożył w Sądzie Okręgowym Sądzie Pracy w L. pozew przeciwko :

- (...) SA Oddział Huta (...)w O. o przywrócenie do pracy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 28 grudnia 1981r.

- (...) SA w L. o przywrócenie stosunku pracy zakończonego w dniu 30 września 1982r. oraz o odszkodowanie .

Postępowanie prowadzone było pod sygnaturą P 21/15 i postanowieniem z dnia 21 czerwca 2016r. sprawa przekazana została do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Lubinie – według właściwości .

W Sądzie Rejonowym w Lubinie postępowanie prowadzone było pod sygnaturą IVP 144/16 i wyrokiem z dnia 11 maja 2017r. :

- odrzucono pozew T. K. o przywrócenie do pracy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 28 grudnia 1981r. w stosunku do (...)SA Oddział Huta (...) w O. ,

- oddalono roszczenia T. K. o przywrócenie stosunku pracy zakończonego w dniu 30 września 1982r. w stosunku do (...) SA w L. ,

- oddalono roszczenia T. K. wynikające z uniemożliwienia jemu dopracowania u pozwanych do nabycia prawa do emerytury .

Od powyższego wyroku apelację i zażalenie złożył T. K..

Wyrokiem z dnia 26 października 2017r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wniesione zażalenie odrzucił , a apelację oddalił .

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że stan faktyczny niniejszej sprawy nie budził wątpliwości, a spór sprowadzał się do ustalenia prawidłowej wysokości kapitału początkowego, co miało wpływ na prawidłowość ustalonej wysokości emerytury, przyznanej wnioskodawcy od dnia 24 października 2015r. Z tych powodów Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania wnioskodawcy, gdyż przedmiot sprawy sprowadzał się do zagadnienia prawnego pozostającego w kognicji sądu.

Emerytura została przyznana wnioskodawcy decyzją organu rentowego z dnia 29 grudnia 2015 r. –w kwocie zaliczkowej .

Podstawę prawną decyzji stanowił art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych . Emerytura przysługująca wnioskodawcy, zgodnie z art. 26 ustawy stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia, na którą składają się: kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego.

Wobec osiągnięcia przez wnioskodawcę ustawowego wieku emerytalnego, koniecznym było ponowne ustalenie wysokość kapitału początkowego.

Instytucja kapitału początkowego służy odtworzeniu teoretycznej składki na ubezpieczenie społeczne osobom urodzonym po 1948 r. za okresy pracy (ubezpieczenia) przypadające przed 1999 r., gdyż przed 1999 r. ZUS nie był zobowiązany do prowadzenia indywidualnych kont ubezpieczonych.

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3). Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r. (art. 174 ust. 7). Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według ustalonego w ustawie wzoru (art. 174 ust. 8). Wzór ten przewiduje uwzględnienie m.in. wieku ubezpieczonego oraz osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. stażu ubezpieczeniowego, który oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy. Zgodnie z art. 174 ust. 9a ustawy emerytalno-rentowej, staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, Sąd uznał, że za lata 1978-1982 ustalając wysokość kapitału początkowego ZUS Oddział w W. prawidłowo przyjął wynagrodzenie wskazane przez zakład pracy w drukach Rp-7 z dnia 22 września 2004r. i 22 grudnia 2015r.

Odnosnie wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawcę za okres od 01 marca 1995r. do 31 marca 1997r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę ze Spółką z o.o. (...) w W. wskazać należy, iż T. K. dołączył do akt ubezpieczeniowych umowę o pracę z dnia 01 marca 1995r. ze wskazanym wynagrodzeniem 1800 zł miesięcznie brutto i legitymację ubezpieczeniową z wpisami wynagrodzeń rocznych w innych wysokościach- wskazanych w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia. Dodatkowo T. K. dołączył do akt o ustalenie kapitału początkowego zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za wyżej wymieniony okres, w którym wskazano wynagrodzenie od 01 marca 1995r. do 31 grudnia 1995r. w wysokości 40000zł; za 1996r. – 45000zł; za okres od 01 stycznia 1997r. do 31 marca 1997r. – 6000zł (karta 49 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Za powyższy okres – w ocenie sądu- wnioskodawca mimo ciężaru dowodu z art. 6 kc nie wykazał faktycznej wysokości osiąganego wynagrodzenia .

Występujące w powyższych dokumentach istotne rozbieżności skutkowały uznaniem, że za okres od 01 marca 1995r. do 31 marca 1995r. organ rentowy prawidłowo uznał, że wnioskodawca nie udokumentował wynagrodzenia co w konsekwencji skutkowało przyjęciem za ten okres minimalnego wynagrodzenia .

Ponadto w ocenie sądu nie zasługuje na uwzględnienie zarzut zgłoszony przez wnioskodawcę w części dotyczącej niewłaściwego wyliczenia wysokości kapitału początkowego i emerytury – na podstawie art. 26 ustawy emerytalno-rentowej - poprzez nie wliczenie do stażu ubezpieczeniowego ciągłości zatrudnienia w (...) SA w L. po 30 września 1982r.

Jak wynika z okoliczności bezspornych w sprawie T. K. przed wydaniem przez organ rentowy zaskarżonych decyzji w dniach : 28 grudnia 2015r., 29 grudnia 2015r. – złożył w Sądzie Okręgowym Sądzie Pracy w L. pozew m.in. o przywrócenie stosunku pracy zakończonego w dniu 30 września 1982r. przeciwko (...) SA w L..

Ja wynika z ustaleń faktycznych niniejszego uzasadnienia prawomocne rozstrzygnięcie w tym względzie (oddalające roszczenie) wydane zostało dopiero 26 października 2017r.

Zatem organ rentowy wydając zaskarżone decyzje nie dysponował żadnym dowodem potwierdzającym zatrudnienie wnioskodawcy i jego zarobki za okres od 30 września 1982r. Biorąc pod uwagę fakt , iż w postępowaniu administracyjnym ZUS tylko na podstawie przedstawionych dokumentów ustala staż ubezpieczeniowy i wylicza podstawę wymiaru świadczenia . Takich dokumentów wnioskodawca w dacie złożenia wniosku o emeryturę i ustalenie kapitału początkowego nie mógł przedłożyć , z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .

W konsekwencji sąd – kierując się treścią art. 477¹⁴§1 k.p.c.- orzekł jak w pkt. I wyroku ,gdyż nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania odwołania z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu .

W piśmie z dnia 11 września 2016r. T. K. złożył wniosek o rekompensatę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

Zgodnie z art. 477¹⁰ §2 kodeksu postępowania cywilnego sprawy ,jeżeli ubezpieczony zgłosi nowe żądanie dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy- sąd przekazuje wniosek do rozpoznania organowi rentowemu .

W konsekwencji powyższego Sąd orzekła ja w pkt. II wyroku .